

הַיְחִיד שְׁלֹמֶעֱלָה וְאָמְרוּ (דברים ו) שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד, זוּהִי הַשְּׁלֹמוֹת הַעֲלִינָה לְהַתְיַחַד בְּיַחֲדוֹ אֶחָד, אֲזִי הַתְּחִבֵּר יַעֲקֹב אֲבִיהֶם, וְנִטַּל אֶת בֵּיתוֹ, וְיָשֵׁב בּוֹ בְּחִבּוּר אֶחָד עִם הָאֲבוֹת, לְהַתְּחִבֵּר זָכַר וְנִקְבָּה יַחַד.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, אֲשַׁתְּפֶךָ עִמָּהֶם וְאֲשַׁמְעֶךָ מָה הֵם אוֹמְרִים. פֶּתַח אוֹתוֹ הָאִישׁ וְאָמַר, קוֹמָה ה' לְמַנוּחָתְךָ אַתָּה וְאֶרְוֹן עֲצֶךָ. קוֹמָה ה' לְמַנוּחָתְךָ - כְּמִי שְׂאוֹמֵר יָקוּם הַמֶּלֶךְ לְבֵית מְנוּחַת מִשְׁכָּנוֹ.

שְׁנַיִם הֵם הָיוּ שְׂאוֹמְרֵי קוֹמָה ה' - מֹשֶׁה וְדָוִד. מֹשֶׁה אָמַר, (במדבר י) קוֹמָה ה' וְיִפְצוּ אֲיֹבֶיךָ. וְדָוִד אָמַר (תהלים קלב) קוֹמָה ה' לְמַנוּחָתְךָ. מָה הַהֲבָדֵל בֵּינֵיהֶם? אֵלֶּא מֹשֶׁה, כְּמוֹ מִי שְׂמַצִּיחַ אֶת בֵּיתוֹ הוּא אָמַר. מֹשֶׁה צִוָּה אוֹתָהּ לְהִלָּחֵם קָרֵב כְּנֶגֶד שׁוֹנְאָיו, וְדָוִד הִזְמִין אוֹתָהּ לְמַנוּחָהּ. כְּמוֹ שְׂמִזְמִין (ל) אֶת רַבּוֹ, מִזְמִין אֶת הַמֶּלֶךְ וְהַגְּבִירָה עִמּוֹ. זֶהוּ שְׂפָתוֹב קוֹמָה ה' לְמַנוּחָתְךָ אַתָּה וְאֶרְוֹן עֲצֶךָ, כְּדִי שְׁלֹא לְהַפְרִידֵם.

בְּהִנְיָךְ יִלְבְּשׁוּ צֶדֶק וְחִסְדֶּיךָ יִרְנְנוּ. מִכָּאֵן לְמַדְנֵה, שְׂמִי שְׂמִזְמִין אֶת הַמֶּלֶךְ, יִשְׁנֶה אֶת מַעֲשָׂיו כְּדִי לְתַת שְׂמִחָה לְמֶלֶךְ. אִם דָּרָךְ הַמֶּלֶךְ שְׂמִשְׂמָחִים אוֹתוֹ בְּדַחְנִים פְּשׁוּטִים - יִסְדֵּר לְפָנָיו בְּדַחְנִים נְכַבְּדִים וְשָׂרִים גְּדוֹלִים, וְאִם לֹא - זֶה לֹא [משום] שְׂמִחַת הַמֶּלֶךְ.

בֹּא רֵא, דָּוִד הִזְמִין אֶת הַמֶּלֶךְ וְהַגְּבִירָה לְמַנוּחָהּ, מָה עָשָׂה? שָׁנָה אֶת בְּדַחְנֵי הַמֶּלֶךְ בְּשִׁבִיל שָׂרִים וְנְכַבְּדִים, וּמִי הֵם? שְׂפָתוֹב כְּהִנְיָךְ יִלְבְּשׁוּ צֶדֶק וְחִסְדֶּיךָ יִרְנְנוּ. וְחִסְדֶּיךָ יִרְנְנוּ? הֲיֵה צָרִיךְ לְהִיּוֹת לוֹיִד יִרְנְנוּ! שְׁהָרִי הַלְוִיִּים הֵם בְּדַחְנֵי הַמֶּלֶךְ, וְכַעַת דָּוִד שְׁהִזְמִין

וְאָמְרוּ (דברים ו) שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יי אֱלֹהֵינוּ יי אֶחָד, דָּא הוּא שְׁלִימוֹ עֲלָא, לְאַתְיַחַד בְּיַחֲדוֹ חַד. כְּדִין אַתְּחִבֵּר יַעֲקֹב אֲבוּהוֹן וְנִטַּל בֵּיתֵיהּ, וְיִתִּיב בֵּיהּ בְּחִבּוּרָא חָדָא עִם אֲבָהֶן, לְאַתְחִבְרָא דְכַר וְנוֹקְבָא כְּחָדָא.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, אֲשַׁתְּפֶךָ בְּהַדְיָהּ, וְאֲשַׁמְעֶךָ מַאי קְאָמְרִי. אֲזַל בְּהַדְיָהּ. פֶּתַח הַהוּא בַר נֶשׁ וְאָמַר, (תהלים קלב) קוֹמָה יי לְמַנוּחָתְךָ אַתָּה וְאֶרְוֹן עֲצֶךָ. קוֹמָה יי לְמַנוּחָתְךָ, כְּמִאֵן דְּאָמַר, יָקוּם מִלְּפָא, לְבִי נִיּוּחָא דִּמְשַׁכְּנֵיהּ.

הַרְוִין אֵינּוֹן הָווּ דְּאָמְרוּ קוֹמָה יי, מֹשֶׁה וְדָוִד. מֹשֶׁה אָמַר, (במדבר י) קוֹמָה יי וְיִפְצוּ אֲיֹבֶיךָ. וְדָוִד אָמַר, קוֹמָה יי לְמַנוּחָתְךָ. מַאי אֵיכָא בֵּינֵיהֶם. אֵלֶּא מֹשֶׁה כְּמִאֵן דְּפָקִיד לְבֵיתֵיהּ קְאָמַר, מֹשֶׁה פָּקִיד לָהּ, לְאַגְחָא קָרְבָא לְקַבִּיל שְׁנֵאוֹי. דָּוִד זְמִין לֵיהּ לְנִיּוּחָא, כְּמָה דְּמִזְמִין (ל) לְמַרְיָה, זְמִין לְמִלְּפָא וְלְמַטְרוֹנִיתָא עִמֵּיהּ, הָדָא הוּא דְכַתִּיב, קוֹמָה יי לְמַנוּחָתְךָ אַתָּה וְאֶרְוֹן עֲצֶךָ, בְּגִין דְּלֹא לְאַפְרָשָׁא לִוְן.

בְּהִנְיָךְ יִלְבְּשׁוּ צֶדֶק וְחִסְדֶּיךָ יִרְנְנוּ. (תהלים קלב) מִכָּאֵן אוֹלִיפְנָא, דְּמִאֵן דְּמִזְמִין לְמִלְּפָא, יִשְׁנֵי (דף קמח ע"ב) עוֹבְדוֹי בְּגִין לְמִיָּהב חֲדוּהָ לְמִלְּפָא. אִי אֶרְחִיָּה דְּמִלְּפָא דְּחָדָן לֵיהּ בְּדִיחֵי הֲדִיוּטִי, יִסְדֵּר קָמִיָּה בְּדִיחֵי רוֹפִינוּס וּפְרִדְשָׁכִי, וְאִי לָאו, לָאו אִיָּהוּ (בְּגִינִי) בְּדִיחוּתָא דְּמִלְּפָא.

הָא חֲזִי, דָּוִד זְמִין לֵיהּ לְמִלְּפָא וְלְמַטְרוֹנִיתָא לְנִיּוּחָא, מָה עֵבֵד, שְׁנֵי בְּדִיחֵי דְּמִלְּפָא, בְּגִין רוֹפִינוּס. וּמִאֵן נִינְהוּ, דְּכַתִּיב, (תהלים קלב) כְּהִנְיָךְ יִלְבְּשׁוּ צֶדֶק וְחִסְדֶּיךָ יִרְנְנוּ.

וְחִסְדֶּיךָ יִרְנְנוּ, לוֹיִד יִרְנְנוּ מִיבְעֵי לֵיהּ, דְּהָא לִיּוּאֵי אֵינּוֹן בְּדִיחֵי